

కథా కౌముది

సెకండ్ ఇన్నింగ్స్

మోపూరి కె రెడ్డి

అంతర్జాతీయ క్రికెట్లో అన్ని ఫారాట్లకి వీడ్కోలు పలికిన తర్వాత, కుటుంబ సమయాన్ని ఆనందిస్తున్న అంతర్జాతీయ క్రికెటర్ కుమార సంగక్కర, కొన్ని వారాలు సరదాగా గడుపుదామని, శ్రీలంకలో తను పుట్టిపెరిగిన ఊరు కండ్లీ (kandy)కి వచ్చాడు. ప్రశాంతమైన విశ్రాంతి తర్వాత భవిష్యత్ కార్యాచరణ గురించి ఆలోచించాలని తన ఉద్దేశం. ఇంతవరకూ క్రికెట్ తన సర్వస్వంగా గడిచిపోయింది. ఎప్పుడూ జీవితంలో తన సెకండ్ ఇన్నింగ్స్ గురించి ఆలోచనే రాలేదు. తనతో గడిపే సమయం కోసం కొన్నేళ్లుగా వేచిచూస్తున్న తన కుటుంబాన్ని మనసులో పెట్టుకొనే, ఏ నిర్ణయమైనా తీసుకోవాలని తెలుసు. అసలే రెండు వారాల క్రితం తన రిటైర్మెంట్ సన్మాన సభలో శ్రీలంక అధ్యక్షుడు అనూహ్యంగా తనని బ్రిటన్లో శ్రీలంక హైకమీషనర్ పదవికి ప్రతిపాదించినప్పటి నుంచీ, తన కుటుంబ సభ్యులంతా చాలా ఉత్తేజితులై ఉన్నారు. “అంతర్జాతీయ సమాజంలో తమ దేశానికి సంగా సరైన ప్రతినిధి” అంటూ అధ్యక్షుడు కొనియాడటం ఇంకా తన చెవుల్లో మారుమోగుతోంది. క్రికెట్ వల్ల ఇప్పటికే కావాల్సినంత సంపాదించాడు. ప్రపంచంలో కోరుకున్న చోట పిల్లల్ని చదివించగలడు. సెలవులకి భూగోళం మీద ఎక్కడైనా వాలగలడు. కాబట్టి, ఇంట్లోనివాళ్లకి అందుబాటులో, క్రికెట్ తర ఇన్నింగ్స్ ఏదైనా మొదలుపెట్టాలా? ఎలాగూ, చాలా సంపాదించేశాడు కాబట్టి, అందరు క్రీడాకారుల్లా, తానూ ఆటనుంచి రిటైర్ అయ్యి, వేరే వ్యాపకం ఎందుకు చేపట్టకూడదు? ఇలాంటి వ్యాపకాలైతే కుదురుగా ఒకచోట ఉండి పర్యటనల వల్ల కుటుంబంతో కోల్పోయిన సమయాన్ని తిరిగి పొందే వీలు కూడా ఉంటుంది కదా?

కానీ, అంతగా ఆరాధించిన ఆటకి దూరమై తను సంతోషంగా ఉండగలడా? తననంటూ నిర్మించి, అంతర్జాతీయంగా తనకు దిగ్గజ గుర్తింపునిచ్చిన శ్రీలంక క్రికెట్ కి కూడా తాను చేయాల్సినవి చాలానే ఉన్నాయని గుర్తెరిగినవాడు సంగా. నిన్నకూడా సరే కౌంటీ క్రికెట్ క్లబ్ (SCCC) నుంచి కాంట్రాక్టు విషయమై ఫోనుకాల్ వచ్చిందని తన మేనేజర్ చెప్పాడు. ఈ సీజన్ కాంట్రాక్టులు ముగించడానికి ఇంక నాలుగు వారాలు మాత్రమే ఉందని గుర్తు చేసాడు. ఆటతో తన ప్రయాణాన్ని ఇంకా ఆటగాడిగా, కోచ్ గా, లేదా వ్యాఖ్యాతగా కొనసాగించి తననెంతో ప్రేమించే కుటుంబాన్ని మరిన్ని త్యాగాలకి గురి చేయాల్సిందేనా? ఇలాంటి ప్రశ్నలనుంచి ఉపశమనం కోసం ప్రశాంతత వెతుక్కుంటూ వచ్చాడు

చిన్నపుడు పుట్టిపెరిగిన తన ఊరికి. ఎప్పటిలాగా వేసవికాలం ఐరోపాకి వెళ్లకుండా ఇక్కడికి వచ్చినందుకు తన పిల్లలకి కొంచెం కోపంగా ఉంది. కానీ వాళ్లకి తమ తాతయ్య, నానమ్మలని కలుసుకున్నందుకు సంతోషంగానూ ఉంది. గత వారంరోజులుగా వాళ్లకి తను చదువుకున్న స్కూలు, కాలేజీ, స్నేహితులతో తిరిగిన ప్రదేశాలూ చూపిస్తున్నాడు.

ఒకానొక ఉదయం, ఇంకా తెల్లవారక ముందే మెలకువరావడంతో, లేచి బయటికి వెళ్లాలనిపించింది సంగాకి. ఇంట్లో ఇంకా ఎవరూ నిద్దర లేవలేదు. కొంచెం కాఫీ కలుపుకొని, ఫ్లాస్కులోకి తీసుకుని బయటికి బయల్దేరాడు ఊరిబయట తాగుదామని. కారు మెల్లిగా ఊరికి ఉత్తరదిశలో పరుగుపెట్టింది. ఇంకా సూర్యోదయం కాకపోయినా, వేసవికాలం అవడంతో చల్లటి వెలుగు పరుచుకొని ఉంది. డోరు గ్లాసులు దించేసి, వీస్తున్న చిరుగాలిని ఆస్వాదించడం మొదలు పెట్టాడు సంగా. కండీ నగరం శ్రీలంకలో రాజులు అంతరించేనాటికి వారి చివరి రాజధాని. చుట్టూ పచ్చని కొండల మధ్య, పీఠభూమిపై ఉంటుంది కండీ. నగరానికి కొంచెం ఉత్తరంగా సారవంతమైన 'మధ్య కొండలు (Central Hills)' ఉంటాయి. అలా అలక్ష్యం(aimless)గా తిరుగుతూ, ఒక సరస్సు కనిపిస్తే, కారు అక్కడ ఆపి, ప్రశాంతంగా ఉన్న ఆ దృశ్యం చూద్దామని దిగాడు. ఒళ్ళంతా ఒకసారి విరుచుకొని, రొమ్ములనిండా గాలి పీల్చుకున్నాడు. రోడ్డుపక్కన, "దునువిలా 0Km, మాతలై 16Km" అన్న బోర్డు కనిపించింది. ఊరుదాటి కాస్త ముందుకు వచ్చిన సంగతి అప్పుడు గమనించాడు. అక్కడున్న ప్రకృతిని ఆస్వాదిస్తూ అటూఇటూ నడుస్తున్న సంగాకి, దివ్య తేజస్సుతో మెరిసిపోతున్న ఒక మనిషి, గట్టుమీద కూర్చొని, చాలా దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ కనిపించాడు. 'ఈయనెవరబ్బా, చాలా వింతగా, గొప్పగా ఉన్నాడు' అనుకుంటూ ఆశ్చర్యపోయాడు. అయినా ఈ సమయంలో ఇక్కడేం చేస్తున్నాడో అనుకుంటూ, దగ్గరికెళ్లి అడిగాడు, "మీరెవర"ని .

గడ్డంకింద పెట్టుకున్న చేయి తీసి, దీర్ఘాలోచన నుంచి బయటికొచ్చిన ఆయన, తల పైకెత్తి ఓసారి సంగావైపు చూసి, ఏభావం లేకుండా పక్కకి తిప్పుకున్నాడు. సమాధానం కోసం సంగా ఇంకా తననే చూస్తూండటంతో, ఓసారి నిట్టూర్చి, "నేనా? నేను, దేవేంద్రుని సారథిని, నన్ను మాతలి అంటారు" అన్నాడు తనవైపు చూడకుండానే.

"ఆఁ!?" అని నివ్వెరపోయిన సంగక్కరకి ఏంచేయాలో పాలుపోలేదు. తనకి హిందూ మైథాలజీ గురించి తెలిసింది తక్కువే అయినా, ఆయన ఏంచెప్పాడో అర్థమైంది, కానీ, నమ్మాలనిపించలేదు, పైగా, ప్రశాంతంగా ఉంటుందని పొద్దున్నే ఇలా వస్తే, 'ఈయనెవరో, ఎందుకిలా చెబుతున్నాడో?'నని విసుగొచ్చింది. కాసేపు మౌనంగా ఉండి, కోలుకున్నాక, 'అంటే ఈయనో హిందూ దేవుడనమాట!' అనుకుంటూ మెల్లిగా అడిగాడు, కొంచెం వెటకారంగా, "అయ్యా, అయితే, మీరు ఇక్కడ, ఇప్పుడు ఏంచేస్తున్నారో?" అని. సమాధానం రాకపోయే సరికి, "అయినా, తమరంత గొప్పవారు కదా, ఎందుకో తమరు కొంచెం దిగులుగా కనిపిస్తున్నారు?" అన్నాడు.

అయినా బదులు రాకపోయేసరికి, 'ఇదేదో ఆసక్తిగా ఉందే, ఈయన నాటకాలు ఆడుతున్నాడో, లేక నిజంగానే అంతటివాడో తెలుసుకోవాలి' అనుకుంటూ, కాఫీ సంగతి గుర్తొచ్చి, కారులో ఉన్న ఫ్లాస్కు తీసుకొద్దామని ఆయనకి చెప్పకుండానే కారు దగ్గరికొచ్చాడు. తీరా వచ్చాక గుర్తొచ్చింది, తనకొక్కడికే మగ్గు తెచ్చుకున్నాడని. 'ఆఁ!, దేవతలు కాఫీ తాగరులే' అని తనకితానే వెటకారంగా సమాధానం చెప్పుకున్నాడు. పొగలు కక్కుతున్న కాఫీ మగ్గులో పోసుకొని వచ్చి, "ఇంక చెప్పండి మీ కథ!" అని ఎదురుగా కూచున్నాడు. అంతలోనే, "నా దగ్గర ఒకే మగ్గు ఉంది, అందుకనే మీకు కాఫీ ఇవ్వలేక పోతున్నాను" అని కూడా చెప్పాడు. ఈలోపు తన మొబైల్ ఫోను తీసి, అంతర్జాలంలో ఈయన గురించి వెదుకుతున్నాడు.

అప్పుడప్పుడూ తనని ఓరకంట కనిపెడుతూ, మొబైల్ ఫోను చూసుకుంటూ, మధ్య మధ్యలో కాఫీ తాగుతున్న సంగాతో, కాసేపయ్యాక ఆ దివ్య పురుషుడు మెల్లిగా మాట్లాడటం మొదలు పెట్టాడు, "చేస్తున్న పనిలో సంతృప్తి, అదే, జాబ్ శాటిస్ఫాక్షన్ అంటారే మీరు, అది ఉండట్లేదయ్యా నాకు" అని.

ఆయన మాటల కోసమే ఎదురుచూస్తున్న సంగా, మొబైల్ స్క్రీనులోనుంచి తల పైకెత్తి, "ఒక్క నిమిషం, ఏమన్నారూ? సాక్షాత్తూ దేవతలందరికీ బాసు అయిన దేవేంద్రుని రథసారథి అయ్యిఉండి, కేవలం గొప్పవాళ్లు మాత్రమే ఉండే స్వర్గంలో ఉండీ ఇలా మాట్లాడుతున్నారే? హ్యూ, ఆసక్తికరంగా ఉందే!" అని ఆశ్చర్యపోయాడు సంగక్కర.

"అబ్బే, అంత అమరావతిలోనూ నేను సాధించిన గొప్ప కార్యాలు అంటూ పెద్దగా ఏం లేవయ్యా" నిట్టూర్చాడు ఆయన.

"అవునూ, సామాన్యంగా మీ ఉద్యోగ బాధ్యతలెలా ఉంటాయి?" ప్రశించాడు సంగా.

"ఇందాక చెప్పినట్లు, నేను ఇంద్రుని రథ సారథిని, అంటే డ్రైవరుని. ఆయన యుద్ధాల్లో పాల్గొన్నప్పుడు తన రథాన్ని చాకచక్యంతో, సమయస్ఫూర్తితో శత్రువుల మధ్యలో నడిపించి విజయానికి దోహదపడతాను"

"మరింకేం, దేవతలకే రాజు కాబట్టి, లోకాలకల్యాణం కోసం గొప్ప గొప్ప యుద్ధాలు చేసే ఉంటారుగా మీరిద్దరూ కలిసి?", ఆయన్ని అనుమానించి అడుగుతున్నట్లులేదు, అర్థం చేసుకుందామనే అడిగినట్లు ఉంది.

"ఎక్కడా? స్వర్గం మీదకి దండెత్తేది ముఖ్యంగా రాక్షసులు. అందులోనూ, తపస్సు చేసి, గొప్ప గొప్ప వరాలు పొందిన వాళ్లు మాత్రమే యుద్ధానికి వస్తారు. ఆ వరాల సంగతి తెలిసి, వాళ్లని ఎలాగూ గెలవలేం అని, ఇంద్రుడు ముందుగానే లొంగిపోయి, అప్పరసలతో రిసెప్షన్ ఏర్పాటు చేస్తాడు. అందరం అవమానాల పాలవుతాము. ఒకవేళ చిన్న చిన్న రాక్షసులు వచ్చారంటే, అప్పుడు యుద్ధం ఉంటుంది, కానీ, సులభంగా అయిపోతుంది, సవాలు ఉండదు."

"ఓహో! అదన్నమాట మీ సమస్య! ఇదేదో మా మీదున్న విమర్శలాగా ఉందే. నన్ను, నా మిత్రుడు జయవర్ధనను ఆ మధ్య flat track bullies అని, Minnow Bashers అని అన్నారులెండి. అది పక్కన పెడదాం, ఆలెక్కన, మీ కెరీర్లో గొప్పగా చెప్పుకునే యుద్ధాలే లేవా?"

"ఎందుకు లేవు, అలాంటి జ్ఞాపకాలు కొన్నైనా ఉన్నాయి కాబట్టే, అప్పుడప్పుడు వాటిని నెమరు వేసుకొని తృప్తిపడుతూ ఉంటా. ఇప్పుడుకూడా, ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చాననుకున్నావ్, అందుకే! చాలా కాలం క్రితం ఇక్కడ చోటుచేసుకున్న అలాంటి ఒక గొప్ప జ్ఞాపకాన్ని తలచుకుందామని వచ్చా."

"అవునూ, ఇక్కడా? ఇంకా ఆసక్తికరంగా ఉంది, చెప్పండి, నేను కూడా వింటాను" అంటూ తన మగ్గు మళ్ళీ నింపుకున్నాడు సంగా.

"నా కెరీర్లో నేను పాల్గొన్న ఒకానొక గొప్ప సమరం, రామ రావణ యుద్ధం. ఏరకంగా చూసుకున్నా, అదొక గొప్ప చారిత్రాత్మక సమరం. ఆ యుద్ధంలో సుసంపన్న రాక్షస సైన్యంతో రావణుడు ఒక పక్క, పరమ సామాన్య వానరసేనతో ధర్మమూర్తి రాముడు ఇంకో పక్క పోరాడుతున్నారు. రాముడి తండ్రి దశరథుడు, అనగా, పది రథములు కలవాడు అని అర్థం. అంతటి చక్రవర్తి కుమారుడే అయినా కానీ, వనవాసంలో ఉన్నకారణంగా, ఒక సాధారణ సైనికుడిలాగా, యుద్ధం చేయడానికి ఒక్క రథం కూడలేక, పోరాడిన అన్ని రోజులూ నేల మీదనించి, లేకపోతే హనుమంతుడి భుజాలమీద నుంచి బాణాలు వేశాడు.

ఒక్క చివరి రోజు మాత్రం, మహా ఘట్టానికి సహకరిస్తూ దేవేంద్రుడు సారథితో సహా తన రథాన్ని రామునికి ఇచ్చి యుద్ధం చేయమన్నాడు. అలా నాకు కూడా ఆ యుద్ధంలో ఒక్క రోజు పాల్గొనే అవకాశం వచ్చింది. కళ్లారా రాముని యుద్ధ ప్రతిభ సందర్శించే భాగ్యం, ఆయనకి సారథ్యం వహించే భాగ్యం కూడా కలిగింది. రాముడు అరివీర భయంకరుడు, ఎంతటి దయామూర్తి, అంతటి కదన కుశలుడు. వందలమంది భయంకర రాక్షసులని క్షణాల్లో తన బాణాలతో ఇట్టే పడగొట్ట గలడు. యుద్ధంలో రాముని బాణాలని ఆ తర్వాత కాలంలో శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలు అనే కవి ఆముక్తమాల్యద అనే కావ్యంలో ఇలా వర్ణించాడు.

స్యందనస్థిత బిడౌజః క్షత్తృ జాడ్యకృత్ ఝంఝామరుత్ గరుత్ ఝాత్కృతములు
 క్రవ్యాశిరాట్ గాత్ర కనదస్యక్ గాహన స్ఫుటశల్య హవ్యభుక్ ఛూత్కృతములు,
 యోధవర్మిత హృత్పుటోత్కాంత నిజపాత సాలాశ్మకృత ముహు ష్టాత్కృతములు
 పతితోగ్రరక్షః కబంధ భారభృశార్తి భుగ్గుభోగ ఫణీంధ్ర పూత్కృతములు

దాని భావం ఏంటంటే, 'ఇంద్రుడు బహుకరించిన రథంలోనుండి శ్రీరాముడు బాణాలు విసురుతుంటే, అవి మహావేగంగా వెళ్తూ, అంతేవేగంతో వెనుకకి కొత్త గాలులని సృష్టిస్తూ 'ర్ఘాత్' 'ర్ఘాత్' మని సారథి అయిన మాతలి పక్కనుంచి పోతూ అతడికి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. రాక్షసుల శరీరాలలో దిగి, వాళ్ల రక్తంలో మునిగి, బాణాల కొలుకులలోని వేడిమి 'ఛూత్' మని వేడి వస్తువును నీళ్లలో ముంచినపుడు వచ్చే శబ్దం చేస్తున్నాయి. ఆయన విసిరిన బాణాలు మహాయోధుల హృదయాలని చీలుస్తూ వెనుక నుండి బయటకి వచ్చి అక్కడి చెట్లు, రాళ్లని తాకగా 'ఠాత్' మని ధ్వని పుడుతున్నది. రాక్షసుల తలలు తెగి పడుతుండగా కొన్ని క్షణాల తరువాత నేల మీద కుప్పకూలుతున్న వారి మొండాల బరువుని భరించలేక భూమిని మోస్తున్న ఆదిశేషువు వేయి ముఖాలనుండి ఉన్నరుగా 'పూత్' మనే శబ్దం వస్తున్నది. ఒకేసారి, 5, 10, 20గా ఒకదాని వెంబడి మరొకటి వస్తున్న బాణ పరంపర, యుద్ధరంగంలో అలసిపోయిన దేవేంద్రుని గుర్రాలకి రేకుల shed లాగా నీడనిస్తున్నాయి.'

తానూ స్వయంగా ఒక రాజు కాబట్టి, కృష్ణదేవరాయలు అంత బాగా వర్ణించగలిగాడు ఆ బాణాల్ని. అంతటి భయంకరంగా సాగింది ఆ యుద్ధం. నేను ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్నది ఒక్కరోజే అయినా, రావణ సంహారాన్ని అపేక్షించిన వారము అవడం వల్ల, అమరలోకం మొత్తం విను వీధులనుంచి రాముని వీరవిన్యాసం, సమరోత్సాహం కన్నుల పండుగలా తిలకించి పులకించాం. ఆ తర్వాత నేను అటువంటి యుద్ధవిన్యాసంలో పాల్గొనలేదు" అని గర్వంతో కనులు మెరుస్తుండగా ముగించి సంగావైపు తిరిగి చూసాడు ఆయన.

"ఆహా! అద్భుతం!, రామాయణం స్థూలంగా కథ తెలుసు కానీ, ఇంత కూలంకుషంగా నాకు తెలీదు. వింటున్న నాకే ఇలా ఉందంటే, ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్న మీకెలా ఉంటుందో ఉహించుకోగలను" అంటూ ఆరాధనగా చూశాడు సంగా ఆయనవైపు.

"అవును, ఎప్పటికీ చెరిగిపోనిది ఆ సమర జ్ఞాపకం" అని తృప్తిగా అనుకున్నాడాయన.

"అ! ఇప్పుడు అర్థమైంది, మీరీ దునువిలా సరస్సు దగ్గర ఎందుకు కూర్చున్నారో. కథలు కూడా ఉన్నాయి ఆ యుద్ధాన్ని ఈ సరస్సుని కలుపుతూ. సింహళ భాషలో, 'దును' అంటే బాణం అని, 'విలా' అంటే సరస్సు అని అర్థం" అంటూ తను చిన్నప్పుడు విన్న సంగతి గుర్తు చేసుకున్నాడు సంగా.

"అవును, రావణుణ్ణి సంహరించడానికి ఇక్కడే రాముడు చివరిగా బ్రహ్మాస్త్ర ప్రయోగం చేసింది. అందుకే ఇక్కడికొచ్చి అవన్నీ గుర్తు తెచుకుంటున్నా, మళ్లీ వీలైనంత తొందర్లో అలాంటి ఒక గొప్ప కార్యంలో భాగంకావాలని ఆ రామచంద్రుణ్ణి కోరుకుందామని వచ్చా!" అని నిట్టూర్చాడు మాతలి, తిరుగు ప్రయాణానికి సిద్ధమవుతూ.

"అర్థమైంది. గుడ్ లక్!" అని చెబుతూ వినయంగా ఆయనకి తన రెండు చేతులతో షేక్ హ్యాండ్ ఇచ్చి వీడ్కోలు పలికాడు సంగా. చిరునవ్వు నవ్వుతూ అంతర్ధాన మయ్యాడు ఆయన. ఇంకా ఆ స్పెల్ నుంచి బయటపడని

సంగా, "అవును, ఒకదాని తర్వాత ఒకటి గొప్ప కార్యాలు సాధించుకుంటూ పోవాలనే కదా కార్యసాధకులు కోరుకునేది" అనుకుంటూ తనకి కాస్త స్పష్టత వచ్చినందుకు సంతోషించాడు. ఫ్లాస్కు, మగ్గు సర్దుకుని కుటుంబంతో మాట్లాడాలని ఇంటివైపు పయనమయ్యాడు.

మరుసటి రోజు విలేఖరుల సమావేశంలో, తన క్రికెట్ కమిట్యెంట్స్ కారణంగా అధ్యక్షుని ప్రతిపాదనని సున్నితంగా తిరస్కరించానని, కానీ ఆయన కోరిక మేరకు శ్రీలంక మాదకద్రవ్య నిర్మూలన కార్యక్రమానికి రాయబారిగా వ్యవహరిస్తానని ప్రకటించాడు. అలాగే, తాను అప్పుడే క్రికెట్ నుండి దూరం కాలేదనీ, రానున్న సీజన్ లో సరే కౌంటీ తరపున ఆడనున్నట్లు కూడా ప్రకటించాడు.

★★★

COMMENTS